

3.1.2.3. Психометричні характеристики завдань сертифікаційної роботи

1. Відстоювання самодержавства, невизнання українців і білорусів як окремих народів, неподільність Російської імперії, антисемітизм – це складові програми
- A** «народовців».
B «московофілів».
C «українофілів».
D «чорносотенців».

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	23,3	59,7	8,4	8,5	0,1	8,5	8,4	0,2

2. У 1907 р. на західноукраїнських землях відбулося
- A** відкриття у Львові окремого українського університету.
B впровадження загального виборчого права для чоловіків.
C започаткування політики «нової ери» в українсько-польських відносинах.
D об'єднання Галичини, Буковини та Закарпаття в єдиний Коронний край.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Б	29,8	19,8	21,4	28,6	0,4	19,8	34,5	0,4

3. Бойові дії на українських землях у роки Першої світової війни розпочалися в
- A** 1914 р.
B 1915 р.
C 1916 р.
D 1917 р.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	61,2	18,6	10,3	9,7	0,2	61,2	29,6	0,2

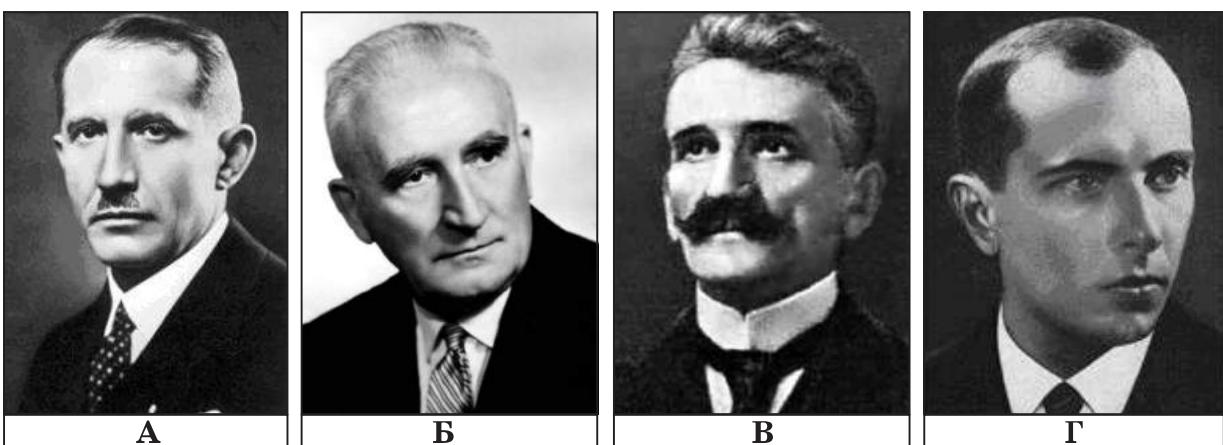
4. Прочитайте уривок з історичного документа та виконайте завдання.
 «На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, який призначає Тимчасовий уряд за пропозицією Центральної Ради. Повноваження Генерального Секретаріату поширюються на губернії: Київську, Волинську, Подільську, Полтавську і Чернігівську...»
 Поява цитованого документа призвела до
- A надання Українською Центральною Радою допомоги Тимчасовому уряду в боротьбі з більшовиками.
- B оформлення компромісу між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом у вигляді Другого Універсалу.
- C підтримки Українською Центральною Радою генерала Л. Корнілова – очільника заколоту проти Тимчасового уряду.
- D загострення стосунків між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	19,4	49,9	10,5	19,9	0,3	19,9	8,0	0,1

5. Проаналізуйте наведену картосхему та дайте відповідь на запитання.

Хто з діячів, зображених на фото, був Президентом державного утворення, позначеного на картосхемі?

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
В	15,9	26,2	37,5	20,0	0,4	37,5	36,4	0,3

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 6–8.

«Уряд Речі Посполитої Польської... і уряд Української Народної Республіки... погодилися на такі рішення:

[...]

2) Кордони між Річчю Посполитою Польською та Українською Народною Республікою визначатимуться таким чином: на півночі від Дністра вздовж р. Збруч, а далі вздовж колишнього кордону між Австро-Угорщиною та Росією...

[...]

4) Український уряд зобов'язується не укладати будь-яких міжнародних договорів, спрямованих проти Польщі. Ці ж зобов'язання бере на себе уряд Речі Посполитої Польської стосовно Української Народної Республіки.

[...]

5) Національно-культурні права, які польський уряд надає своїм громадянам української національності, які проживають на території Речі Посполитої Польської, будуть тією ж мірою надані громадянам польської національності, які проживають у межах Української Народної Республіки....

[...]

8) Договір залишається таємним. Його не можна передати третій стороні або публікувати...»

6. У якому році укладено цитовану угоду?

- A** 1918 р.
- B** 1919 р.
- C** 1920 р.
- D** 1921 р.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	25,5	28,0	30,1	16,1	0,3	30,1	14,7	0,2

7. У якому пункті угоди зафіковано положення, що викликали вкрай різку та негативну реакцію громадських і політичних кіл Західноукраїнської Народної Республіки?

- A** другому
- B** четвертому
- C** п'ятому
- D** восьмому

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
A	39,8	27,4	25,4	7,2	0,2	39,8	36,9	0,3

8. Яку подію можна оцінити як порушення умов, викладених у четвертому пункті угоди?
- A** укладення Брестського договору між УНР і країнами Четверного союзу
B підписання попереднього договору між Українською Державою та РСФРР
C укладення Сен-Жерменського договору між країнами Антанти та Австрією
D підписання Ризького договору між РСФРР і УСРР та Польщею

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	33,6	17,8	14,0	34,4	0,2	34,4	16,6	0,2

9. Сприятливі умови для розвитку ринкових відносин в УСРР існували за часів реалізації заходів
- A** «воєнного комунізму».
B «суцільної колективізації».
C «нової економічної політики».
D «форсованої індустріалізації».

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
В	9,6	13,3	63,0	13,9	0,2	63,0	42,0	0,3

10. Уривок історичного документа, що характеризує часи Голодомору: «Урожай у нас був хороший, але радянська влада до того часу “заготовляла” наш хліб, до тих пір доводила свої плани і завдання до нас, аж допоки ми не залишилися без фунта хліба», – можна використати для пояснення його
- A** передумов.
B масштабу.
C жертв.
D мети.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
А	36,8	15,6	22,5	24,8	0,3	36,8	44,5	0,3

11. Український таємний університет у 1920-ті рр. діяв на території
- A** Польщі.
B Угорщини.
C Чехословаччини.
D Румунії.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
А	47,4	24,7	19,2	8,4	0,3	47,4	17,8	0,1

12. «Радянські війська в якості союзника Німеччини перейшли кордон і подають німецькому війську руку. Львів повністю оточений. *Opір марний!*» – листівку такого змісту німецькі агітатори розповсюджували серед мешканців міста у

  - А вересні 1939 р.
  - Б червні 1941 р.
  - В листопаді 1943 р.
  - Г липні 1944 р.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	39,6	35,2	19,1	5,9	0,2	39,6	42,8	0,4

- 13.** На карті жирною пунктирною лінією позначено

- А** територію провінції «Трансністрія» – зони румунської окупації в 1941 р.
  - Б** зону зосередження головних сил радянських партизанів у 1942–1943 рр.
  - В** райони базування загонів Української повстанської армії в 1943–1944 рр.
  - Г** межі дистрикту «Галичина» в складі Генерального губернаторства в 1944 р.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
В	8,7	17,8	37,1	36,1	0,3	37,1	20,6	0,2

14. Коли відбувалися події, описані в уривку з історичного джерела:

«Вони були першими, хто підняв повстання в серці ГУЛАГу.., які струснули основи радянської репресивної машини. Їхнім прaporом був чорний – з червоною смужою. Тоді одночасно застрайкувало понад 20 тисяч полтв'язнів Норильська, 70 % з яких були українцями...»?

- A 1941–1945 pp.
- B 1946–1947 pp.
- C 1953–1954 pp.
- D 1959–1961 pp.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
В	20,4	30,9	36,8	11,7	0,2	36,8	26,0	0,2

15. Хто є автором картини, репродукцію якої зображено на фото?

- A М. Приймаchenko
- B А. Горська
- C К. Білокур
- D Т. Яблонська

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	17,6	17,2	25,7	39,1	0,4	39,1	33,2	0,3

16. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.

«У 1953–1958 рр. державні закупівельні ціни в УРСР збільшилися загалом утрічі, зокрема на зерно – у 7 разів, на продукти тваринництва – у 5,5. Дозволено видавати колгоспникам аванс грішми – 25 % коштів, що отримували колгоспи від реалізації продуктів тваринництва».

У житті партійно-радянським керівництвом УРСР заходи було спрямовано на

- A** удосконалення системи «держприймання» в колгоспах.
- B** запровадження ринкових відносин у сільському господарстві.
- C** посилення матеріальної зацікавленості селян у суспільному виробництві.
- D** створення сприятливих умов для розвитку присадибного господарства селян.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	21,3	28,9	41,2	8,3	0,3	41,2	38,6	0,3

17. Л. Костенко, В. Симоненко – діячі, яких об’єднує

- A** членство в Українській робітничо-селянській спілці (УРСС).
- B** належність до плеяди шістдесятників в українській культурі.
- C** перебування в ув'язненні за «антирадянську агітацію та пропаганду».
- D** участь в акції протесту в кінотеатрі «Україна» проти арештів дисидентів.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	8,3	74,6	6,7	10,4	0,0	74,6	46,9	0,4

18. Одна з характерних ознак суспільно-політичного життя СРСР наприкінці 1970-х – на початку 1980-х рр. – це

- A** скорочення масштабів бюрократичного апарату.
- B** легалізація неформальних громадських організацій.
- C** конституційне закріплення концепції «розвиненого соціалізму».
- D** розмежування повноважень партійних і радянських органів влади.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	13,4	16,7	43,4	26,2	0,3	43,4	38,8	0,3

19. «Самвидав» – це один із методів боротьби дисидентів у СРСР й УРСР, що полягав у

- A** поширенні серед населення української національної символіки.
- B** написанні листів-протестів до вищого партійно-радянського керівництва.
- C** неофіційному виготовленні та розповсюдженні літературних і публіцистичних творів.
- D** друкуванні в державних засобах масової інформації критичних матеріалів.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	7,8	10,0	71,7	10,3	0,2	71,7	48,8	0,4

20. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.

«Уранці 19 серпня командуючий сухопутними військами СРСР генерал В. Варенников, прибувши з групою військових до кабінету Голови Верховної Ради УРСР, в ультимативній формі заявив Л. Кравчуку: “Влада перейшла до ДКНС, який врятує країну. Рекомендую Вам зайняти правильну позицію. Змінити свій особистий курс і курс Верховної Ради...”»

Описана подія відбулася на завершальному етапі періоду

- A** «відбудови».
- B** «відлиги».
- C** «застою».
- D** «перебудови».

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	15,4	11,4	16,3	56,7	0,2	56,7	53,3	0,4

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 21–23.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про військові формування на Україні

Верховна Рада України постановляє:

1. Підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території республіки, Верховній Раді України.
2. Утворити Міністерство оборони України.
3. Урядові України приступити до створення Збройних Сил України, республіканської гвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Національного банку України.

21. Верховна Рада України підпорядковувала собі всі військові формування на території республіки, оскільки

- A** була на той час єдиним легітимним вищим органом влади.
- B** існуvalа небезпека встановлення військової диктатури.
- C** утвердилася парламентська форма правління.
- D** існуvalа необхідність переозброєння військових формувань.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
A	34,7	15,5	31,9	17,7	0,2	34,7	21,7	0,2

22. Поява цитованого документа зумовлена

- A** реалізацією курсу на вступ України до НАТО.
- B** проголошенням незалежності України.
- C** втіленням політики ядерного роззброєння України.
- D** ухваленням Конституції України.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Б	18,0	52,6	11,2	18,0	0,2	52,6	48,2	0,4

- 23.** Ухвалення цитованого документа свідчить про початок в Україні процесів
- люстрації.
  - мілітаризації.
  - декомунізації.
  - державотворення.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	B	C	D				
Г	7,1	13,6	10,8	68,3	0,2	68,3	40,5	0,3

- 24.** Установіть відповідність між представником української культури та науки 1920-х рр. і його характеристикою.
1	О. Довженко	A	художник-монументаліст
2	Г. Юра	Б	архітектор
3	А. Кримський	В	кінорежисер
4	М. Бойчук	Г	сходознавець
		Д	театральний режисер

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВДГА	14,5	35,0	27,1	16,0	7,4	41,7	41,4	0,6

- 25.** Установіть відповідність між подією та роком, коли вона відбулася.
1	початок насильницької колективізації	A	1923 р.
2	судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ)	Б	1925 р.
3	початок політики «коренізації»	В	1928 р.
4	судовий процес у «Шахтинській справі»	Г	1929 р.
		Д	1930 р.

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ГДАВ	38,5	32,5	16,5	5,6	7,0	27,5	33,8	0,5

26. Установіть відповідність між подією періоду «застою» та її наслідком.

1 зміна політичного керівництва УРСР	A проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
2 ліквідація рад народного господарства	B «друга хвиля» масових арештів дисидентів
3 ухвалення Конституції УРСР	В активізація та організаційне оформлення дисидентського правозахисного руху
4 підписання СРСР Гельсінського Заключчного акту Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі	Г відновлення вертикальної системи управління економікою
	Д юридичне закріplення однопартійної політичної системи

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
БГДВ	24,9	29,3	20,9	17,1	7,8	38,4	43,6	0,5

27. Установіть послідовність обрання діячів на посаду.

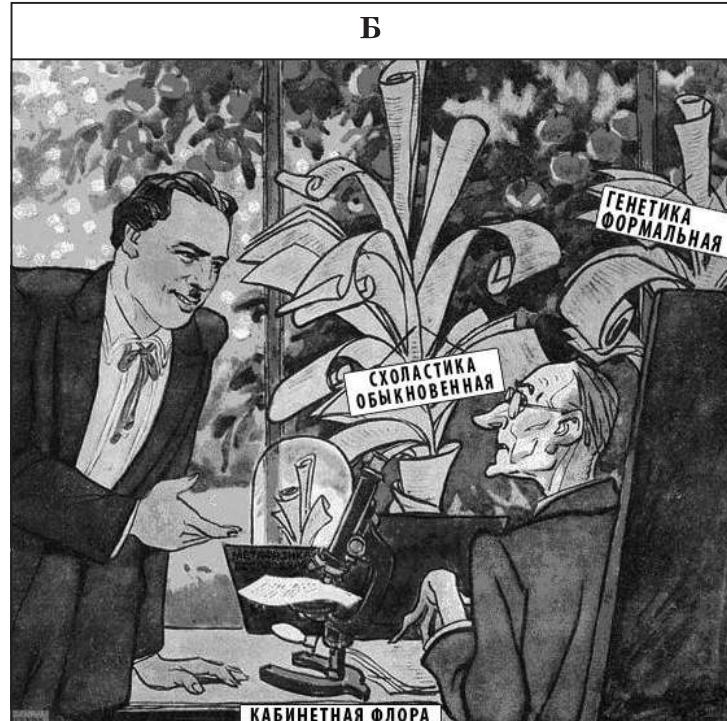
А Симона Петлюру – головним отаманом Армії УНР
Б Дмитра Донцова – головою Союзу визволення України
В Михайла Грушевського – головою Української Центральної Ради
Г Андрея Шептицького – митрополитом Української греко-католицької церкви

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
ГБВА	57,4	29,1	2,9	10,7	22,3	32,3	0,5

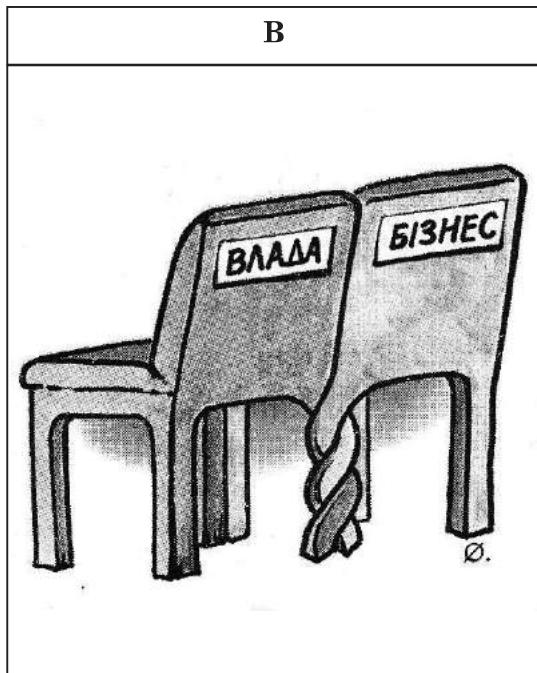
28. Розташуйте зображені карикатури за часом їх створення.

— У мене кукурудза до самої ший!
— У мене теж.

Генетика формальна. Схоластика звичайна.
— Через ці кімнатні рослини, професоре,
вам не видно мічурінського саду.

Влада, бізнес

— Що ви мені пред'являєте?
Ви ж закомпостували талон на цукор!..

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
БАГВ	29,9	47,5	5,2	17,3	36,6	33,4	0,4

29. Які поняття і терміни потрібно використовувати, характеризуючи процеси форсованої індустріалізації радянської України?

- 1 «п'ятирічка»
- 2 «плуралізм»
- 3 «осадництво»
- 4 «лібералізація»
- 5 «Дніпрогес»
- 6 «пацифікація»
- 7 «стахановський рух»

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
157	7,9	28,1	38,4	25,6	60,6	42,4	0,5

30. Які судження щодо зображеного плаката є правильними?

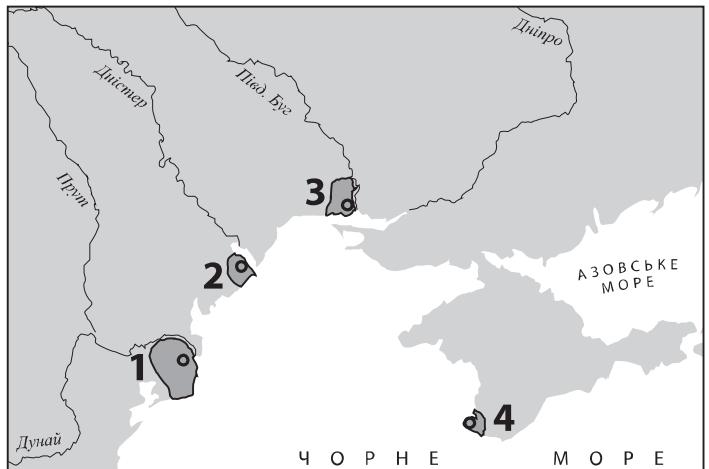
- 1 Плакат створено після завершення бойових дій у Європі в роки Другої світової війни.
- 2 Плакат відображає процес депортациї кримських татар.
- 3 Плакат присвячено подіям «радянізації» Західної України.
- 4 Плакат створено в стилі «соціалістичного реалізму».
- 5 Плакат присвячено жертвам нацистського «нового порядку».
- 6 Плакат має викривальний, сатиричний характер.
- 7 Відображені на плакаті події пов'язані з реалізацією операції «Віслі».

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
145	2,5	18,2	47,4	31,9	69,6	34,3	0,5

31. Якою ціфрою на картосхемі позначено місцезнаходження історичної пам'ятки, зображененої на фото?

- A** 1
- B** 2
- C** 3
- D** 4

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	6,3	14,5	22,5	54,8	1,9	54,8	43,7	0,3

32. У 907 р., 911 р., 941 р., 944 р. відбулися походи київських князів на

- A** Константинополь.
- B** Новгород.
- C** Доростол.
- D** Булгар.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	80,0	13,5	2,2	2,4	1,9	80,0	33,0	0,3

33. Повстання якого союзу племен проти влади Києва придушила княгиня Ольга?

- A** древлян
- B** сіверян
- C** уличів
- D** полян

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	61,8	19,2	8,4	8,8	1,8	61,8	60,5	0,4

34. Сутність роздробленості Київської держави полягала у

- A** зміцненні самостійності удільних князівств.
- B** появі інституту загальноруських князівських з'їздів.
- C** відсутності механізму спадкоємності влади великого князя.
- D** занепаді віча – органу громадського та державного управління.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
A	37,2	8,8	34,3	17,8	1,9	37,2	30,7	0,2

35. Терміни «ярлик» і «баскак» потрібо використовувати, характеризуючи наслідки походів на Русь

- A** варягів.
- B** хозарів.
- C** монголів.
- D** печенігів.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	10,7	12,0	56,6	18,9	1,8	56,6	42,8	0,3

36. Яким роком датується лист, уривок з якого процитовано:

«Великославному господарю королю Жигимонту Казимиовичу буде честь і слава вовіки, що переміг недруга свого – великого князя Василія московського! А гетьману його вдатному, князю Константину Івановичу Острозькому, дай Боже здоров'я і щастя надалі ліпшеє!...»?

- A** 1223 р.
- B** 1362 р.
- C** 1514 р.
- D** 1621 р.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
B	10,3	31,2	37,2	19,3	2,0	37,2	24,5	0,2

37. На фото зображено

- A** Іллінську церкву в Суботові.
- B** церкву Зішестя Святого Духа в Потеличі.
- V** Покровську церкву-фортецю в Сутківцях.
- Г** Преображенську церкву у Великих Сорочинцях.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Б	26,6	30,1	12,8	28,6	1,9	30,1	38,4	0,4

38. Масове поширення єзуїтських колегіумів на українських землях відбувалося після укладення

- A** Люблінської унії (1569 р.).
- Б** Третього Литовського статуту (1588 р.).
- V** Куруківської угоди (1625 р.).
- Г** «Пунктів для заспокоєння руського народу» (1632 р.).

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
А	45,9	24,1	17,2	10,9	1,9	45,9	16,1	0,1

39. Десятиліття «Золотого спокою» – це період в історії Речі Посполитої, що тривав

- А** від козацького повстання під проводом С. Наливайка до морських походів козаків на чолі з П. Сагайдачним на володіння Османської імперії.
- Б** від укладення польсько-литовської міждержавної Люблінської унії до початку польсько-турецької Хотинської війни.
- V** від придушення козацького повстання під проводом П. Бута, Я. Острянина, Д. Гуні до початку Національно-визвольної війни на чолі з Б. Хмельницьким.
- Г** від укладення польсько-московського Віленського перемир'я до укладення «Вічного миру» між Річчю Посполитою та Московським царством.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
В	11,2	20,4	36,6	29,9	1,9	36,6	45,4	0,4

40. Результат якої битви забезпечив Б. Хмельницькому укладення династичного союзу з Молдавським князівством?

- A** Пилявецької
- B** Зборівської
- C** Берестецької
- D** Батозької

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	12,5	17,2	44,9	23,5	1,9	23,5	42,1	0,4

41. «Вони... приговорили та постановили мир на тринадцять років під корисними умовами для обох монархій; покривдано тільки козаків, оскільки постановлено в тих пактах, щоб низові запорозькі козаки лишались у послушенстві обох монархій...», – так Самійло Величко охарактеризував

- A** «Вічний мир».
- B** Гадяцькі пункти.
- C** Зборівський договір.
- D** Андрушівське перемир'я.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	36,0	9,7	11,8	40,6	1,9	40,6	27,5	0,2

42. Укажіть портрет гетьмана, який у боротьбі за єдність козацької держави визнав протекторат Османської імперії над Гетьманщиною.

A

Б

В

Г

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
В	6,0	33,9	44,9	13,2	2,0	44,9	24,3	0,2

- 43.** Повстання під проводом С. Палія (1702–1704 рр.) спричинено
- A** руйнуванням російськими військами Чортомлицької Січі.
  - Б** поразками Московського царства на початку Північної війни.
  - В** ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні.
  - Г** переходом гетьмана І. Мазепи та запорожців на бік шведського короля.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
В	24,6	14,0	37,0	22,4	2,0	37,0	25,9	0,2

- 44.** Задунайську Січ було створено на землях, під владних

- A** Речі Посполитії.
- Б** Австрійській імперії.
- В** Російській імперії.
- Г** Османській імперії.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	28,0	16,7	18,8	34,4	2,1	34,4	42,6	0,4

- 45.** З іменами діячів, портрети яких зображені, пов'язують створення та діяльність

- A** Південного товариства декабристів.
- Б** Кирило-Мефодіївського братства.
- В** Головної руської ради.
- Г** «Руської трійці».

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Б	12,2	67,4	3,9	14,7	1,8	67,4	50,8	0,4

46. У якому регіоні під впливом «весни народів» активізувався український національний рух?

- A** Слобожанщині
- B** Західній Волині
- C** Східній Галичині
- D** Запорожжі

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
В	29,7	16,8	42,4	9,2	1,9	42,4	36,7	0,3

47. Якого віросповідання дотримувалася переважна більшість українського населення Галичини в XIX ст.?

- A** православного
- B** римо-католицького
- C** протестантського
- D** греко-католицького

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	29,6	6,1	5,4	57,1	1,8	57,1	51,4	0,4

48. Ідейний і художній рух у культурі кінця XVIII – першої половини XIX ст., в основі якого – духовне життя людини, воля творчої особистості, інтерес до національної культури та фольклору, ідеалізація минулого, – це

- A** «реалізм».
- B** «романтизм».
- C** « класицизм».
- D** «модернізм».

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Б	15,0	36,4	28,8	18,0	1,8	36,4	49,9	0,4

49. Інтенсивне використання Російською імперією матеріальних і людських ресурсів України впродовж 1853–1856 рр. зумовлено перш за все потребою

- A** ліквідації антикріпосницьких заворушень селян.
- B** запобігання поширенню європейської «весни народів».
- C** придушення польського національно-визвольного повстання.
- D** ведення бойових дій під час Кримської війни.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
Г	23,2	17,9	21,8	35,2	1,9	35,2	52,2	0,4

50. Перші залізниці в Наддніпрянській Україні з'єднували

- A** чорноморські порти з основними районами виробництва товарного хліба.
- Б** адміністративні центри губерній зі столицею Санкт-Петербургом.
- В** Донецький вугільний басейн з економічними центрами Росії та Польщі.
- Г** Київ зі столицями західноєвропейських держав.

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
A	33,9	14,7	36,1	13,4	1,9	33,9	35,5	0,3

51. Який діяч так пояснював мотиви свого вчинку:

«Тільки ж в теперішній час мені нема іншого виходу, як закордонне видання українського часопису, – бо троїсте ярмо: порядків царства Російського та Австро-Угорського над нашою країною, котре не дає їй волі політичної, господарської й освітньої, неволить слово й печать українську настільки, що прихильникам волі народу українського... не можна просто й відверто висловлювати в себе вдома свої думки...»?

- A** М. Костомаров
- Б** Б. Грінченко
- В** В. Антонович
- Г** М. Драгоманов

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	21,9	19,9	21,2	35,1	1,9	35,1	28,6	0,3

52. Що було одним із проявів аграрного перенаселення західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.?

- A** поширення хутірського господарства
- Б** становлення кооперативного руху
- В** формування прошарку куркулів
- Г** масова трудова еміграція

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	A	Б	В	Г				
Г	16,3	19,6	12,6	49,6	1,9	49,6	38,3	0,3

53. Хто з митців у листі так описав свою роботу над однією з картин:

«Я зовсім ненароком відвернув полотно і не втерпів, узявшись за палітру, і ось тижнів два без віддиху живу з ними, не можу розлучитися – веселий народ! Недарма про них Гоголь писав, усе це правда! Чортячий народ! Ніхто в цілім світі не відчував так глибоко Свободи, Рівності й Братерства. Усе Запорожжя лишалось вільним, нікому не підкорилося...»?

- A** І. Рєпін
- B** І. Труш
- C** М. Пимоненко
- D** В. Тропінін

Ключ	Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	А	Б	В	Г				
A	59,7	9,5	16,4	12,5	1,9	59,7	41,6	0,3

54. Установіть відповідність між уривком з історичного джерела та його назвою.

1 «Костянтин з матір'ю своєю, Єленою, хрест із Єрусалима приніс... Ти ж із своєю бабусею, Ольгою, принесли хрест від нового Єрусалима – Костянтинограда, по всій землі своїй розставивши, утвердили віру християнську...»	A «Руська правда» B «Повчання дітям...» C «Слово про Закон і Благодать» D «Повість минулих літ» E «Слово о полку Ігоревім»
2 «Якщо вдарить мечем не на смерть, то має заплатити 3 гривні продажі, а потерпілому – гривню за рану, як лікувальне. Коли ж уб'є на смерть, то платити віру...»	
3 «Й ті ж слов'яни, прийшовши, сіли по Дніпру і назвалися полянами, а інші – деревлянами, бо осіли в лісах... Другі ж сіли на Десні, і по Сейму, і по Сулі і називалися сіверянами...»	
4 «А найголовніше – убогих не забувайте, а скільки можете, по змозі годуйте і подайте милостиню сироті, і вдовицю оправдуйте самі, не давайте сильним погубити людину...»	

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВАГБ	16,6	25,5	31,0	8,8	18,1	46,6	50,9	0,6

55. Установіть відповідність між подією другої половини XVI – першої половини XVII ст. та її наслідком для українських земель.

1	утворення Речі Посполитої	A	реформування православної церкви
2	укладення Берестейської унії	B	масове покозачення селянства
3	заснування перших православних братств у Львові	C	поширення фільварків
4	обрання П. Могили Київським митрополитом	D	започаткування книгодрукування
			розкол православної церкви

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ВДГА	27,9	27,1	20,6	14,3	10,1	37,9	51,6	0,6

56. З'ясуйте, у якому році відбулася подія.

1	1833 р.	A	створення Наукового товариства ім. Т. Шевченка
2	1848 р.	B	створення у Львові товариства «Просвіта»
3	1868 р.	C	видання першої української газети «Зоря Галицька»
4	1892 р.	D	заснування гуртка «Руська трійця»
			створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів					Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3	4			
ГВБА	32,8	30,8	20,3	4,7	11,5	32,8	43,0	0,6

57. Установіть послідовність історичних процесів Стародавньої історії України.

A	панування сарматів у Причорноморських степах
B	Велике розселення слов'ян
C	початок грецької колонізації Північного Причорномор'я
D	розселення племен трипільської культури на території України

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
ГВАБ	40,3	37,5	13,0	9,3	30,4	34,4	0,4

58. Установіть послідовність подій, описаних в уривках з історичних джерел.

- A** «...Гетьман Орлик пішов за королем у Швецію, де мав привілеї “шефа союзної армії” і де знайшов разом зі своєю родиною підтримку навіть після смерті короля...»
- B** «Спочатку запанувала коротка тиша, але згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу. Це скоро поширилося, і всі почали кричати, що хочуть Мазепу на гетьмана...»
- В** «А запорожці, як злії оси, не боячись нічого, з одними киями і ножаками лізуть і б'ють Сомкову старшину. Вирвали в Сомка бунчук і переламали надвое, одняли й булаву, володарем якої став Брюховецький...»
- Г** «Я йшов, щоб звільнити з облоги пана Гуляницького, неспішно, чекаючи хана, і тільки той прибув, ми поквапилися, і ставши біля Соснівської переправи, застали там п'ятнадцять тисяч московитів... вони почали тікати, а ми... гнати їх аж до Конотопа...»

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
ГВБА	48,4	31,6	4,4	15,6	29,0	44,6	0,5

59. Що в історії Київської держави (Русі-України) пов'язано з діяльністю Володимира Великого?

- 1** укладення «Руської правди»
- 2** будівництво Михайлівського Золотоверхого собору
- 3** запровадження християнства як державної релігії
- 4** обрання Іларіона митрополитом Київським
- 5** будівництво Десятинної церкви
- 6** уведення в грошовий обіг власних карбованих золотих і срібних монет
- 7** заснування Печерського монастиря

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
356	6,5	23,1	42,1	28,3	64,1	43,5	0,5

60. Що передбачала «Ординація Війська Запорозького, що перебуває на службі Речі Посполитої...» (1638 р.)?

- 1 скасування виборності козацької старшини
- 2 обмеження козацької території Київським, Чернігівським і Брацлавським воєводствами
- 3 дозвіл на перехід селян і міщан до козацького стану
- 4 обмеження реєстру козаків шістьма тисячами осіб
- 5 передання гетьманові всієї повноти влади над реєстровцями
- 6 установлення «на вічні часи» всіх прав і привілеїв реєстровців
- 7 ліквідацію козацького судочинства

Ключ	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Кореляція (Rit)
	0	1	2	3			
147	12,6	38,3	37,9	11,3	49,3	29,2	0,4